

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **V. B.**
sídlem D. 25/10, H.-D., T.
zastoupená JUDr. Eliškou Vranou, advokátkou
sídlem Pařížská 68/9, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.8.2017, č.j. MPSV-2017/129644-421/1,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.8.2017, č.j. MPSV-2017/129644-421/1, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Jihlavě (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 18.5.2017 (vypravené dne 22.5.2017), č.j. TRA-T-52/2017, kterým prvostupňový orgán

podle § 78 odst. 4 a § 78 odst. 8 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon č. 435/2004 Sb.“), neposkytnul žalobkyni příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě za 1. čtvrtletí roku 2017 s odkazem na skutečnost, že žalobkyně má nedoplatek na pojistném a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítá nezákonnost správních rozhodnutí obou stupňů. Podle žalobkyně pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti má charakter veřejnoprávní daně, proto se v řízení o něm postupuje podle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“). Prvostupňový orgán byl povinen zabývat se právním charakterem bagatelního nedoplatku ve výši 48 Kč, který zjistil z předloženého potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení, tedy skutečností, zda se jedná o nedoplatek na vlastním pojistném či na příslušenství k němu.
3. Podle žalobkyně má penále podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon č. 589/1992 Sb.“), charakter úroku z prodlení podle daňového řádu. Pokud podle § 253 odst. 1 daňového řádu nevzniká povinnost daňovému subjektu uhradit příslušenství k dani v případě, že nepřesáhne částku 200 Kč, nelze na daňový subjekt pohlížet tak, jako kdyby Okresní správě sociálního zabezpečení něčeho dlužil. Okresní správa sociálního zabezpečení žalobkyni nevyměřila nedoplatek k úhradě platebním výměrem, a to proto, že žalobkyni nevzniká povinnost jej hradit. Nadto žalobkyně dobrovolně uhradila Okresní správě sociálního zabezpečení nedoplatek úroku z prodlení v tentýž den, kdy se o jeho existenci dozvěděla; striktní trvání na tom, aby se o existenci této platební povinnosti musel daňový subjekt dozvědět výhradně od Úřadu práce, by bylo přepjatě formalistické a ústavně nekonformní.
4. Pokud by za bezdlužnou osobu měl být považován pouze ten subjekt, který k počátku kalendářního čtvrtletí, v němž za uplynulé kalendářní čtvrtletí o státní příspěvek žádá, nedlužil ničeho, pak by zákonné ustanovení umožňující dodatečnou úhradu vzniklého dluhu (nedoplatků) ztrácelo opodstatnění. Rozhodující pro status bezdlužného žadatele o příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením musí být stav veřejnoprávních pohledávek státu vůči tomuto daňovému subjektu ke dni podání žádosti. Žalobkyně dodává, že byla v dubnu 2017 nemocná, a proto nemohla potřebné podklady pro žádost o poskytnutí příspěvku opatřit u Okresní správy sociálního zabezpečení dříve než dne 19.4.2017.
5. Žalobkyně uvádí, že prvostupňový orgán jí sdělil přípisem ze dne 17.5.2017, že má možnost nahlédnout do spisu a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí do 23.5.2017 včetně; nebyl proto oprávněn vydat již dne 18.5.2017 své rozhodnutí.
6. Svoji argumentaci žalobkyně rozvedla v podané replice a navrhla, aby zdejší soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.

8. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
11. Předně, pokud žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí neobsahuje přezkoumatelnou právní úvahu, tak podle zdejšího soudu napadené rozhodnutí nevykazuje vady, pro které by je bylo třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, neboť obsahuje skutkovou argumentaci i hodnotící úvahy, na základě kterých žalovaný rozhodoval; z napadeného rozhodnutí plyne, z jakého skutkového stavu žalovaný vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné okolnosti a jak je následně právně posoudil. To, že žalobkyně nesouhlasí s výkladem dotčených předpisů, na němž žalovaný založil své zamítavé rozhodnutí, neznamená, že se jedná o rozhodnutí nepřezkoumatelné; stejně tak žalovaný citaci právní úpravy doplnil svojí vlastní argumentací.
12. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 19.4.2017 u prvostupňového orgánu žádost o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě za období 1. čtvrtletí roku 2017. V žádosti žalobkyně uvedla, že nežádá, aby Úřad práce podle § 147b zákona č. 435/2004 Sb. zjistil, zda nemá žalobkyně zachyceny nedoplatky na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, že ho nezprošťuje za tímto účelem povinnosti mlčenlivosti a při zjištění nedoplatku nesouhlasí s uvedením výše nedoplatku. Žalobkyně dále doložila potvrzení o stavu nedoplatků na pojistném a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vydané Okresní správnou sociálního zabezpečení Třebíč dne 19.4.2017, podle něhož měla ke dni 31.3.2017 jako zaměstnavatel nedoplatek na pojistném včetně záloh a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši 48 Kč. Dále žalobkyně předložila další potvrzení o stavu nedoplatků na pojistném a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vydané Okresní správnou sociálního zabezpečení Třebíč dne 19.4.2017, podle něhož žalobkyně nemá jako osoba samostatně výdělečně činná a zaměstnavatel ke dni 19.4.2017 nedoplatek na pojistném včetně záloh a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; současně žalobkyně předložila také příjmový pokladní doklad vydaný Okresní správou sociálního zabezpečení Třebíč ze dne 19.4.2017 o přijetí částky ve výši 48 Kč, kterou žalobkyně téhož dne zaplatila. Ze žalobní argumentace v této souvislosti plyne, že žalobkyně dne 19.4.2017 dobrovolně uhradila nedoplatek na penále z dlužné částky na pojistném.
13. Pokud žalobkyně namítá, že prvostupňový orgán byl povinen zabývat se povahou uvedeného nedoplatku ve výši 48 Kč, tak prvostupňový orgán se ve svém rozhodnutí otázkou, zda se jedná o nedoplatek na vlastním pojistném, či příslušenství k němu, nezabýval. V napadeném rozhodnutí k tomu uvedl, že zákon č. 435/2004 Sb. nerozlišuje,

zda se v případě nedoplatku podle § 78 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb. jedná o nedoplatek na pojistném či příslušenství k němu a že žalobkyně se netýká žádná z výjimek uvedených v § 78 odst. 4 písm. a) a b) nebo § 78 odst. 13 zákona č. 435/2004 Sb., v tehdy účinném znění. Podle zdejšího soudu tento závěr žalovaného odpovídá pravidlům plynoucím z příslušné právní úpravy.

14. Podle § 78 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb. se příspěvek na podporu osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě poskytuje čtvrtletně zpětně na základě písemné žádosti zaměstnavatele, která musí být krajské pobočce Úřadu práce doručena nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí. Příspěvek se poskytuje za podmínky, že k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky vedené příslušným finančním nebo celním úřadem, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a zaměstnavatel není v prodlení se splácením splátek nebo bylo povoleno posečkáni daně (písm. a/), nebo součet všech splatných nedoplatků zaměstnavatele k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí nepřesáhl 10 000 Kč a zaměstnavatel tyto nedoplatky uhradil do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádá, nebo je uhradil do 5 pracovních dnů ode dne, kdy se o těchto nedoplatcích od krajské pobočky Úřadu práce dozvěděl v případě, že si údaje o nedoplatcích podle § 147b zjistil Úřad práce sám, pokud mu k tomu dal zaměstnavatel souhlas a za tímto účelem zprostil příslušný finanční nebo celní úřad povinnosti mlčenlivosti vůči Úřadu práce; uhrazení nedoplatku je zaměstnavatel povinen krajské pobočce Úřadu práce doložit (písm. b/).
15. Podle § 78 odst. 13 zákona č. 435/2004 Sb. může ministerstvo na základě písemné a odůvodněné žádosti zaměstnavatele ve výjimečných případech hodných zvláštního zřetele prominout splnění podmínky uvedené v odstavci 4 písm. b) tohoto ustanovení, pokud jde o výši součtu všech splatných nedoplatků zaměstnavatele. Žádost musí být ministerstvu doručena nejpozději do konce druhého kalendářního měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí, za které je o příspěvek žádáno.
16. Podle § 20 odst. 1 věty první zákona č. 589/1992 Sb. platí, že nebylo-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále.
17. Podle § 20 odst. 10 zákona č. 589/1992 Sb. se pro účely zvláštních předpisů za dlužné pojistné považuje i dlužné penále.
18. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11.7.2019, č.j. 2 Ads 340/2018-23, „Nesplnění podmínek bezdlužnosti u žalobce spočívalo v existenci penále na veřejném zdravotním pojištění, které vzniklo podle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, přičemž podle odst. 3 téhož ustanovení se penále nepředepíše, nepřesahuje-li v úhrnu 100 Kč za jeden kalendářní rok, a podle odst. 4 téhož ustanovení se každá platba penále zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru...Stěžovateli lze proto přisvědčit v názoru, že z hlediska formálních zákonných podmínek neměl být žalobci příspěvek poskytnut. Žalovaný jako správní orgán je povinen rozhodovat v mezích zákona a úlevy ze zákonných podmínek může poskytnout pouze, pokud mu to zákon umožňuje. Podmínky bezdlužnosti jsou stanoveny poměrně přísně...V nynější věci se jedná o nedoplatek ve výši 101 Kč vzniklý tím, že

byla překročena částka 100 Kč, která je vyjmuta z vyměření penále, přičemž nedoplatek činí celá tato částka. Na jedné straně přísné podmínky bezdlužnosti jsou vyváženy možnostmi úlev plynoucích z § 78 odst. 4 zákona o zaměstnanosti. Možnost obdržení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě tedy má jasně stanovená pravidla a je na žadateli, aby si zajistil jak splnění podmínek včasným provedením všech povinných plateb, tak i sledování, zda nepochybil, a zda mu nevznikl nedoplatek či penále tak, aby mohl případně včas využít možností k nápravě svých pochybení. Úsilí, které je k tomu třeba vynaložit není ve vztahu k cíli nikterak výjimečné. Nad rámec uvedených úlev je pak možné jen prominutí jedné z podmínek postupem podle § 78 odst. 13 zákona o zaměstnanosti... Podmínka bezdlužnosti má nejen vyloučit zaměstnavatele, kteří neplní své zákonné povinnosti, ale má vést i k jejich platební kázni, což ve svém důsledku vylučuje, že by stát přispíval zaměstnavateli mj. na platby, které by ten řádně neodváděl. Přitom prostor pro úlevy od pochybení menšího rázu zákon o zaměstnanosti poskytuje v § 78 odst. 4 písm. a), b) a v odst. 13. V tomto případě jím je navíc i ustanovení ukládající vyměřit penále až poté přesáhne-li částku 100 Kč (což třeba nebylo ve výše označené věci sp. zn. 3 Ads 23/2013). To vše vytváří prostor, aby bagatelní pochybení nemělo neproporcionální následek. Nepřiznání příspěvku nelze porovnávat jen s mírou pochybení žadatele spočívající v nesprávném odvodu, ale také s mírou pozornosti, kterou věnoval splnění podmínek zákona.“

19. Z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.7.2019, č.j. 2 Ads 340/2018-23, plyne, že v případě pojistného na veřejné zdravotní pojištění jsou správní orgány povinny vycházet kromě pravidla obsaženého v § 78 zákona č. 435/2004 Sb. i z pravidla zakotveného přímo v zákoně o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Podle argumentace Nejvyššího správního soudu pokud nedoplatek na pojistném na veřejném zdravotním pojištění nepřesahuje částku 100 Kč, podmínka bezdlužnosti ve smyslu § 78 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb. byla splněna.
20. Pokud jde však o pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jako v nyní projednávané věci, zákon č. 589/1992 Sb. takové pravidlo, jaké zohlednil Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku, nestanoví.
21. Podle zdejšího soudu není žádné výkladové nejasnosti pravidel bezdlužnosti, coby podmínky pro poskytnutí příspěvku na zaměstnání osob se zdravotním postižením, aby bylo třeba analogicky dovozovat z § 253 odst. 1 daňového řádu (podle něhož úrok z prodlení se nepředepíše a daňovému subjektu nevzniká povinnost jej uhradit, nepřesáhne-li v úhrnu u jednoho druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období nebo za jeden kalendářní rok u jednorázových daní částku 200 Kč) takové pravidlo, že pokud nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (stejně jako u žalobkyně) nepřesahuje částku 200 Kč, považuje se daňový subjekt za bezdlužný pro účely poskytnutí příspěvku na zaměstnání osob se zdravotním postižením.
22. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56, „Je třeba připomenout, že svou povahou se penále dle zákona č. 582/1992 Sb. blíží úroku z prodlení. Cílem penále je jednak motivovat (přinutit) plátce pojistného k co nejrychlejší úhradě, ale také sankcionovat plátce v případě pozdního zaplacení. Penále zároveň slouží jako ekonomická náhrada za nedoplatky peněžních prostředků na pojistném, které musí veřejné rozpočty získávat z jiných zdrojů. Tím se penále z pojistného velmi blíží daňovému penále a úrokům z prodlení dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Je to logické, neboť pojistné na sociální zabezpečení je svou povahou daním velmi blízké. Lze proto dovodit, že při ukládání penále v oblasti pojistného

na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti přiměřeně platí principy uznávané i v jiných právních odvětvích – především v oblasti práva daňového. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu v oblasti daňové, konkrétně podle rozsudku ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Afs 1/2011 - 82, je penále vždy příslušenstvím daně a sleduje tak její osud. Analogicky lze z toho dovodit, že penále je také příslušenstvím pojistného, případně záloh na pojistné, a sleduje jeho osud. Uvedená úvaha má oporu i v tzv. principu bezrozpornosti právního řádu, ke kterému rozšířený senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54 ...Z výše uvedeného je jednoznačné, že ke dni 31. 3. 2012 existoval dluh žalobce na penále za pozdní úhradu pojistného za únor 2012, neboť existoval již ke dni 21. 3. 2012 a zaplacen byl až 25. 4. 2012. Žalobce tak měl v rozhodném okamžiku nedoplatek, byť ve výši pouhých 3 Kč...Nad rámec nutného zdůvodnění je vhodné poznamenat, že podmínky pro přiznávání příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením jsou poměrně striktní. Zákon o zaměstnanosti uvádí v § 78 odst. 3 jasně, které podmínky musí každý žadatel splnit. Jediné povolené výjimky jsou přitom uvedeny pod písmeny a) a b) daného ustanovení, které umožňují žadatelům napravit svá pochybení při platbě daní a pojistného. Jedná se přitom o klasickou veřejnoprávní normu kogentního charakteru, která neposkytuje správním orgánům příliš prostoru k vlastní úvaze a manévrování.“

23. Z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56, plyne, že i když se penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti svou povahou blíží úrokům z prodlení dle daňového řádu, tak pravidla pro posuzování bezdlužnosti v případech poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením plynou z § 78 zákona č. 435/2004 Sb. O tom svědčí také skutečnost, že v případě projednávaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56, nebyl tento příspěvek poskytnut s odkazem na existenci nedoplatku na penále dle zákona č. 589/1992 Sb., který činil 3 Kč. Úrok z prodlení ve smyslu § 253 odst. 1 daňového řádu není totéž co penále ve smyslu zákona č. 589/1992 Sb., podle jehož § 20 platí, že nebylo-li pojistné zaplaceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, je plátce pojistného povinen platit penále.
24. Z uvedeného tak plyne, že i v případě, kdy žadatel o příspěvek dluží na penále ve smyslu zákona č. 589/1992 Sb., je jeho výše nerozhodná; podstatná je existence dluhu. Zdejší soud se tedy nemůže ztotožnit s názorem žalobkyně, že s odkazem na § 253 odst. 1 daňového řádu lze dovozovat, že pokud dluh na příslušenství k pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nepřesáhne částku 200 Kč, nelze na žadatele o daný příspěvek pohlížet tak, jako by Okresní správě sociálního zabezpečení něčeho dlužil. Tento názor zdejšího soudu je v souladu se závěrem, k němuž dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56.
25. Pokud žalobkyně upozorňuje, že nedoplatek ve výši 48 Kč uhradila dne 19.4.2017, tedy tentýž den, kdy se o jeho existenci dozvěděla, tak k tomu zdejší soud uvádí, že podstatným je, že žalobkyně nedoplatek neuhradila do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádala, tedy do 15.4.2017. Současně ze správního spisu plyne, že žalobkyně v žádosti ze dne 19.4.2017 nesouhlasila s tím, aby Úřad práce podle § 147b zákona č. 435/2004 Sb. zjistil, zda nemá žalobkyně zachyceny nedoplatky na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nezpřestala ho za tímto účelem povinnosti mlčenlivosti a nesouhlasila při zjištění nedoplatku s uvedením výše nedoplatku; proto ani nelze

dovozovat, že žalobkyně měla možnost uhradit nedoplatek do 5 dnů ode dne, kdy se o nedoplatku dozvěděla. Toto pravidlo se týká výlučně situace, kdy nedoplatky za uvedených podmínek zjistil Úřad práce.

26. Pokud jde o otázku, zda byl nedoplatek žalobkyně splatný, tak podle § 9 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Podle § 20 odst. 9 zákona č. 589/1992 Sb. pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, jeho vymáhání, promlčení a vracení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného. Penále za opožděné zaplacení pojistného tedy sleduje osud pojistného. Pokud ke dni 31.3.2017 existoval u žalobkyně nedoplatek, tak i v případě, že by se jednalo o penále, jednalo by se o penále splatné. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56, „*Jestliže penále za opožděné zaplacení pojistného sleduje osud pojistného, pak splatnost penále ve smyslu § 20 odst. 9 zákona č. 582/1992 Sb. nemůže nastat jindy, než rovněž „od 1. do 20. dne následujícího měsíce, za který se pojistné vypočítává“.*“. Jinak řečeno, správní orgány nebyly povinny zkoumat právní charakter nedoplatku ani s ohledem na otázku splatnosti, neboť bez ohledu na skutečnost, zda se jednalo o nedoplatek na vlastním pojistném či na penále, tento nedoplatek musel být již ke dni 31.3.2017 splatný.
27. Na závěru o tom, že žalobkyně nebyla bezdlužná ve smyslu § 78 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb., ničeho nemůže změnit ani skutečnost, že nedoplatek nebyl žalobkyni předepsán platebním výměrem, neboť tato skutečnost není pro otázku posouzení bezdlužnosti rozhodná; ostatně žalobkyně nedoplatek dne 19.4.2017 uhradila dobrovolně. Z ničeho přitom neplyne, že by Okresní správa sociálního zabezpečení nebyla oprávněna úhradu nedoplatku (ať na pojistném či na penále) požadovat.
28. Pokud žalobkyně uvádí, že byla v dubnu 2017 nemocná a nemohla potřebné podklady pro žádost o poskytnutí příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě (potvrzení o bezdlužnosti, z něhož se o dluhu ve výši 48 Kč dozvěděla) opatřit u Okresní správy sociálního zabezpečení dříve než dne 19.4.2017, tak k tomu zdejší soud uvádí, že ze zákona č. 435/2004 Sb. neplynou jiné úlevy než uvedené v § 78 odst. 4 písm. a) b) a § 78 odst. 13 zákona č. 435/2004 Sb., v tehdy účinném znění. Pakliže si tedy žalobkyně nezvolila možnost, aby Úřad práce podle § 147b zákona č. 435/2004 Sb. zjistil, zda žalobkyně nemá zachyceny nedoplatky na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a nezprostila ho za tímto účelem povinnosti mlčenlivosti a nesouhlasila při zjištění nedoplatku s uvedením výše nedoplatku, tak byla povinna si sama zajistit, že případné nedoplatky uhradí do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádá, s čímž souvisí také to, že si případnou existenci nedoplatku sama včas zjistí.
29. Pokud žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného tvrdí, že zaměstnavatelé nepůsobící ve veřejném sektoru mohou reálně provést platbu povinných odvodů až ve chvíli, kdy vůči nim splní své peněžité závazky jejich zákazníci a obchodní partneři tak, jak již bylo výše uvedeno, možnosti úlev od splnění podmínky bezdlužnosti uvedené v zákoně č. 435/2004 Sb. jsou stanoveny jasně, přičemž žalobkyně měla uhradit nedoplatek ve výši 48 Kč do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádala.

30. Jak dovodil již Nejvyšší správní soud ve výše odkazovaném rozsudku ze dne 30.10.2013, č.j. 3 Ads 23/2013-56, podmínky pro přiznávání příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením jsou poměrně striktní s výjimkami zakotvenými v § 78 odst. 4 písm. a)
a b) a § 78 odst. 13 zákona č. 435/2004 Sb. Podle zdejšího soudu výklad žalovaného z výkladu předestřené Nejvyšším správním soudem v dané věci nijak nevybočil, jak uváděla žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného. Z uvedených důvodů nelze souhlasit se žalobkyní v tom, že správní orgány rozhodovaly pouze na základě svého přesvědčení nepodpořené konkrétním ustanovením, a tedy v rozporu s principy zakotvenými v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Jak také dovodil Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku ze dne 11.7.2019, č.j. 2 Ads 340/2018-23, je na žadateli, aby si zajistil jak splnění podmínek včasným provedením všech povinných plateb, tak i sledování, zda nepochybil, a zda mu nevznikl nedoplatek či penále tak, aby mohl případně včas využít možností k nápravě svých pochybení. Úsilí, které je k tomu třeba vynaložit, není ve vztahu k cíli nikterak výjimečné. Podle zdejšího soudu nelze ani dovozovat, že zvláště u malých zaměstnavatelů, na které se nevztahuje povinnost zaměstnávat určitý počet osob se zdravotním postižením, je při zkoumání splnění podmínek pro poskytnutí příspěvku referenčním hlediskem podpora zaměstnávání handicapovaných osob bez zbytečných formalismů; zákon č. 435/2004 Sb. nestanoví stran bezdlužnosti zaměstnavatele rozdílné podmínky pro poskytnutí příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním s ohledem na to, zda zaměstnavatel je či není ze zákona povinen zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.
31. Pokud jde o námitku, že prvostupňový orgán nebyl oprávněn vydat své rozhodnutí již dne 18.5.2017, neboť žalobkyni přípisem ze dne 17.5.2017 sdělil, že má možnost nahlédnout do spisu a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí do 23.5.2017 včetně, tak ze správního spisu vyplývá, že písemností ze dne 17.5.2017, č.j. UPCR-TR-2017/9161-00690324, byla žalobkyně vyrozuměna o tom, že byly shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí s tím, že podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), má žalobkyně možnost před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k podkladům včetně způsobu jejich opatření, a popřípadě navrhnout jejich doplnění do 5 dnů ode dne doručení oznámení. Z uvedené písemnosti plyne, že si tuto žalobkyně převzala dne 18.5.2017. Správním spisem také prochází písemnost doručená prvostupňovému orgánu dne 18.5.2017, ve které žalobkyně oznámila, že ve věci řízení o poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením za 1. čtvrtletí 2017 nemá žádné připomínky. Z prvostupňového rozhodnutí poté plyne, že rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 18.5.2017 a vypraveno bylo dne 22.5.2017, a žalobkyně si jej převzala dne 22.5.2017. V období mezi sdělením žalobkyně a vydáním prvostupňového rozhodnutí nebyl správní spis o žádné další podklady doplňován.
32. Podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19 správního řádu, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“.
33. Podle zdejšího soudu pokud žalobkyně prvostupňovému orgánu dne 18.5.2017 sdělila, že nemá k probíhajícímu řízení připomínky, a dne 22.5.2017 bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno, nebyla žalobkyně postupem prvostupňového orgánu dotčena na svých procesních

právech. Nadto věcné námitky mohla žalobkyně uvést či doplnit v podaném odvolání. Ani tato námitka tak není důvodná.

34. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

35. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2019

David Raus v.r.
předseda senátu

